

PRAVĚKÉ UMĚNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PRAVĚKÉ UMĚNÍ

Umění je nám vrozené. Nezačíná v historii, ale už v prehistorii.

Sochařství a malířství patří k prastarým uměním, jejichž počátky sahají až do pravěku.

Nejstarším obdobím pravěku začínajícím asi 3 miliony let př. n. l. a končícím ve 4. tisíciletí př. n. l. je doba kamenná. Dodnes nás okouzlují mistrovská díla jeskynních kreseb a různých figurek (Věstonická venuše) odrážejících nejnítější instinkty a pudy lovců a zemědělců dynamické primitivní prehistorické kultury pravěkého člověka. Sloužily magickým úkonům k získání úspěchu při lovu, k ochraně plodnosti žen.

Stavební kulturu mladší doby kamenné a bronzové představují takzvané **megalitické stavby**.

Menhiry – vztyčené neopracované kameny

Kromlech - okrouhlé seskupení jednotlivých vztyčených kamenů, menhirů. Může mít tvar kruhu, oválu, elipsy, ale i neúplného kruhu nebo jen polokruhu.

Ve francouzském *Carnacu* tvoří megalitickou stavbu několik tisíc menhirů, sestavených do rovnoběžných řad.

Dolmeny – jakési kamenné stoly, skládající se ze dvou či více balvanů, překrytých kamenným blokem. Megalitická stavba tvořená z dolmenů se nachází ve Velké Británii u Salisbury, je to svatyně slunce **Stonehenge**. Její půdorys je kružnice o průměru 212 m.

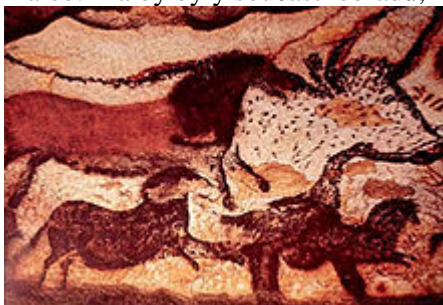
Megalit Stonehenge

V **mladší době kamenné** žili lidé životem zemědělců a měli již rozvinutá řemesla; dokládají to **keramické nádoby** s různými ornamenty. Podle nich rozlišujeme například lid se šňůrovou keramikou, lid zvoncových a nálevkovitých pohárů. V **době bronzové a železné** člověk již ovládal opracování kovů. V hrobech z této doby nacházíme ozdoby, spony a meče. Nejbohatší naleziště u nás jsou na jižní Moravě v Mikulčicích a ve Starém Městě.

Věstonická venuše je keramická soška nahé ženy vyrobená z pálené hlíny pocházející z mladého paleolitu.

Nejstaršími doklady výtvarné činnosti člověka jsou **jeskynní malby a rytiny** ze starší doby kamenné. Proslulou „pravěkou obrazárnou“ je jeskyně **Altamira** ve Španělsku a **Lascaux** ve Francii. Pravěký lovec maloval bizony, koně, býky, medvědy. Vědci se domnívají, že věřil v magickou moc svých maleb. Malby byly součástí obřadů, které měly zajistit úspěšný lov.

TEST - Pravěké umění

Doplň text:

Nejstaršími doklady výtvarné činnosti člověka jsou malby a rytiny ze starší doby kamenné. Známa pravěká obrazárna je jeskyně a jeskyně **Lascaux**.

Pravěký lovec maloval -

Malby byly součástí obřadů, které měly zajistit úspěšný

)))Pravěké umění používá symbol života – matku, tato soška ženy se nazývá

U nás byla nalezena ve V n . . . ch.

V mladší době kamenné člověk opouští jeskyně, žije v sídlištích, což umožňuje vznik zemědělství. Objevuje tvarování a vypalování hliněného nádobí, kterému říkáme . . r . . . a.

Správně přiřaď' (spoj čarou a pod obrázky napiš písmeno-a,b,c)“

- a) **Menhiry** kamenné stoly, skládající se ze dvou i více balvanů, překrytých plochým kamenem.
- b) **Dolmeny** soustava menhirů stavěná do kruhu.
- c) **Kromlechy** obrovské neopracované kameny podlouhlého tvaru, které se stavěly svisele.

Odkazy na obrázky a použitá literatura:

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:CastleriggStoneCircle\(SimonLedingham\)Jul2005.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:CastleriggStoneCircle(SimonLedingham)Jul2005.jpg)

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Stonehenge.jpg>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vestonicka_venuse_edit.jpg

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Dolmen_Roch-Feutet.JPG

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Zennormenhir.jpg>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Stonehenge2007_07_30.jpg

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ring_of_Brodgar_3.jpg

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Lascaux_03.jpg

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Lascaux2.jpg>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Reproduction_cave_of_Altamira_01.jpg

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Lascaux_replica_05.JPG

Výtvarník, Langerová Marie, Zhoř Igor, Mladá fronta, Praha 1988